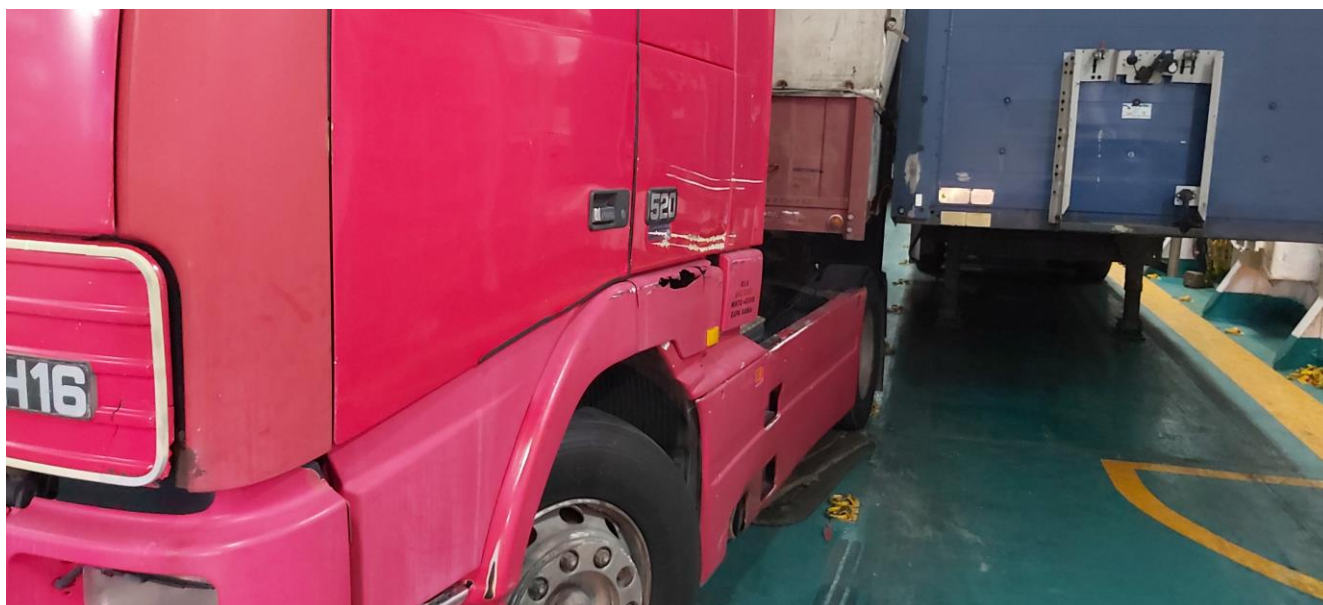

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΝΑΥΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ και ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ ΔΕΛΤΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΕΝΑΝΤΙ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ αρ.:01/2026

Αποδέκτες: 1) Ιδιοκτήτες – εταιρείες Φ/Γ οχημάτων που μεταφέρονται με πλοία
2) Διαχειρίστριες Εταιρείες Ο/Γ πλοίων που μεταφέρουν Φ/Γ οχήματα

Θέμα: «Αποφυγή ατυχημάτων κατά τη διαδικασία φόρτωσης – εκφόρτωσης Φ/Γ οχημάτων σε πλοία»

Ενδεικτική απεικόνιση σημείου εγκλωβισμού οδηγού

Η Ελληνική Υπηρεσία Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων - ΕΛΥDNA συστάθηκε με τον ν. 4033/2011 (Α' 264) και συνιστά τον φορέα του Ελληνικού Κράτους, αρμόδιο για τη διεξαγωγή διερευνήσεων θεμάτων ασφαλείας επί ναυτικών ατυχημάτων. Οι διερευνήσεις που διενεργεί η ΕΛΥDNA είναι ανεξάρτητες από ποινικές, αστικές, πειθαρχικές και διοικητικές έρευνες που διενεργούνται με σκοπό τον καθορισμό υπαιτιότητας ή/και της απόδοσης ευθυνών και εστιάζουν αποκλειστικά στον προσδιορισμό των αιτιών και συντελεστικών παραγόντων πρόκλησης ναυτικού ατυχήματος και στην αποφυγή επανάληψης παρόμοιων ατυχημάτων.

Υπό το ανωτέρω πρίσμα, η ΕΛΥDNA ανέλαβε τη διεξαγωγή διερευνήσεων θεμάτων ασφαλείας σε «πολύ σοβαρά ναυτικά ατυχήματα», τα οποία έλαβαν χώρα στους χώρους φόρτωσης οχημάτων (γκαραζ) Ε/Γ-Ο/Γ πλοίων κατά τη διαδικασία της φορτο-εκφόρτωσης και για τα οποία, είτε έχει δημοσιεύσει τελική έκθεση διερεύνησης, είτε προσωρινή.

Από τα συμπεράσματα που εξήχθησαν από τις εν λόγω διερευνήσεις, διαπιστώνεται η επίδραση κοινών συντελεστικών παραγόντων και ως εκ τούτου, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΕΛΥDNA κρίνεται σκόπιμη η έκδοση Δελτίου Ασφαλείας Έναντι Ατυχημάτων (ΔΑΕΑ), που στοχεύει στην κατάλληλη ενημέρωση των εμπλεκόμενων μερών με σκοπό την αποφυγή επισφαλών καταστάσεων και την επανάληψη παρόμοιων ναυτικών ατυχημάτων.

Συνοπτική περιγραφή ατυχημάτων

Τα προαναφερόμενα ατυχήματα αφορούν κυρίως σε ημιρυμουλκούμενα οχήματα και έλαβαν χώρα κατά τη διαδικασία ζεύξης του ελκυστήρα (τράκτορας) με το επικαθήμενο όχημα. Ειδικότερα, μετά τη σύνδεση του ελκυστήρα με το επικαθήμενο, ο οδηγός του Φ/Γ οχήματος εξήλθε από την καμπίνα του οδηγού για να προβεί στη σύνδεση των καλωδίων και των ταχυσυνδέσμων πεπιεσμένου αέρα, χωρίς να ενεργοποιήσει την πέδη στάθμευσης (χειρόφρενο), με αποτέλεσμα την μετακίνηση του οχήματος, τον εγκλωβισμό του οδηγού και τον θανάσιμο τραυματισμό του.

Αποτελέσματα Διερευνήσεων Ασφαλείας

Οι διερευνήσεις θεμάτων ασφαλείας που διεξήχθησαν από την ΕΛΥΔΝΑ ανέδειξαν, μεταξύ άλλων, τους παρακάτω παράγοντες που συνετέλεσαν στην επέλευση των υπόψη ναυτικών ατυχημάτων:

- Ο οδηγός του Φ/Γ οχήματος είχε παραλείψει να ενεργοποιήσει την πέδη στάθμευσης, πριν την έξοδό του από την καμπίνα.
- Η κίνηση του οδηγού κατά την έξοδό του από το όχημα, δεν έγιναν αντιληπτή από τα μέλη του πληρώματος που συμμετείχαν στη διαδικασία φορτοεκφόρτωσης.
- Η επιτήρηση της διαδικασίας φορτοεκφόρτωσης, από τα μέλη του πληρώματος, ήταν ανεπαρκής.

Διδάγματα

Από τα ανωτέρω ατυχήματα και τις διεξαχθείσες διερευνήσεις της ΕΛΥΔΝΑ προέκυψαν τα παρακάτω «θέματα ασφαλείας» τα οποία σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, για την αποφυγή παρόμοιων ατυχημάτων:

- Η μη ενεργοποίηση της πέδης στάθμευσης (χειρόφρενου) από τους οδηγούς των Φ/Γ οχημάτων, πριν την έξοδό τους από αυτό, δύναται να οδηγήσει σε επισφαλείς καταστάσεις, όπως π.χ μετατόπιση του Φ/Γ.
- Η φορτοεκφόρτωση πρέπει να γίνεται υπό την επίβλεψη των μελών του πληρώματος για να εξασφαλίζεται η ομαλή διεξαγωγή της και να αποφεύγονται επικίνδυνες κινήσεις και χειρισμοί των οδηγών.

Προτεινόμενες ενέργειες Ιδιοκτητών- Εταιρειών Φ/Γ οχημάτων

Με γνώμονα την αποφυγή παρόμοιων ατυχημάτων προτείνονται οι ακόλουθες ενέργειες για την αποτροπή παρόμοιων επισφαλών καταστάσεων:

1. Η μέριμνα για κατάλληλη ενημέρωση – εκπαίδευση των οδηγών των Φ/Γ οχημάτων αναφορικά με:
 - τους κινδύνους που υφίστανται στα πλοία, επικεντρώνοντας στη δυναμική κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, ακόμη και εντός των λιμένων, εξαιτίας διαφόρων παραγόντων που δύναται να προκαλέσουν μικρή μετατόπιση ή κλίση του πλοίου και κατά συνέπεια μετακίνηση ενός οχήματος που δεν είναι ασφαλισμένο. Ενδεικτικά, τέτοιοι παράγοντες μπορεί να είναι κυματισμοί στον λιμένα που ενδέχεται να προκληθούν από την είσοδο/έξοδο άλλων πλοίων, μεταβολή της διαγωγής ή της κλίσης του πλοίου κατά τη διάρκεια της φόρτο-εκφόρτωσης βαρέων οχημάτων κτλ.
 - την απαρέγκλιτη ενεργοποίηση της πέδης στάθμευσης, προτού εξέλθουν από το Φ/Γ όχημα.
 - τις υποχρεώσεις που προβλέπονται για τους οδηγούς των οχημάτων από τον Γενικό Κανονισμό Λιμένα αριθ. 14¹ (ΦΕΚ Β' 05/1997), όπως ισχύει.
 - τη διατήρηση συνεχούς επικοινωνίας (οπτικής επαφή) με τα μέλη του πληρώματος που συμμετέχουν στη διαδικασία φορτοεκφόρτωσης και την τήρηση των οδηγιών τους.
 - την αποφυγή εκκίνησης των οχημάτων αν δεν υπάρχει εντολή και παρουσία μέλους του πληρώματος.
 - τα όρια ταχύτητας που ορίζονται από τις σχετικές σημάνσεις στους χώρους των γκαράζ και την τήρηση αυτών κατά την κίνηση των οχημάτων τους.
2. Ο εφοδιασμός και καθιέρωση χρήσης κατάλληλου φθορίζοντος γιλέκου από τους οδηγούς, προκειμένου να γίνονται εύκολα αντιληπτοί από τα μέλη του πληρώματος που συμμετέχουν στις διαδικασίες φορτοεκφόρτωσης.

¹ <https://www.hcg.gr/el/gia-ton-polith/nomo8esia/nomothesia-dieuthynse-limenikes-astynomilimenikes-astynomias-202/dla-genikoi-kanonismoi-limenon-205/genikos-kanonismos-limenos-me-ari8m-14-750/>

Προτεινόμενες ενέργειες Διαχειριστριών - Πλοιοκτητριών εταιρειών Ε/Γ-Ο/Γ πλοίων

Με γνώμονα την αποφυγή παρόμοιων ατυχημάτων προτείνονται οι ακόλουθες ενέργειες για την αποφυγή παρόμοιων επισφαλών καταστάσεων:

- Η αξιολόγηση του κινδύνου που προκύπτει από την παράλειψη των οδηγών να ενεργοποιήσουν την πέδη στάθμευσης του οχήματος, όταν εξέρχονται από το όχημα κατά τη διαδικασία σύνδεσης του ελκυστήρα με το επικαθήμενο,
- Η συνεχής εκπαίδευση των μελών του πληρώματος, οι οποίοι συμμετέχουν στις διαδικασίες φορτοεκφόρτωσης, εστιάζοντας στις επισφαλείς καταστάσεις που δύναται να ανακύψουν σε περίπτωση που οι οδηγοί των Φ/Γ οχημάτων δεν ασφαλίσουν τα οχήματά τους.
- Η εξέταση αφαίρεσης των σφηνών αναστολής κύλισης (τάκοι) από τους τροχούς των επικαθήμενων οχημάτων όταν έχουν ολοκληρωθεί όλες οι διαδικασίες σύνδεσης του επικαθήμενου με τον ελκυστήρα. Σημειώνεται ότι, η προαναφερόμενη διαδικασία προϋποθέτει την απρόσκοπτη και αποτελεσματική επικοινωνία και συνεργασία, μεταξύ του οδηγού του Φ/Γ οχήματος και του μέλους του πληρώματος, ώστε να αποφευχθεί επικίνδυνη κατάσταση που δύναται να δημιουργηθεί, σε περίπτωση που ο οδηγός ξεκινήσει το Φ/Γ όχημα, χωρίς την εντολή του μέλους του πληρώματος, όταν το εν λόγω μέλος του πληρώματος θα προβαίνει στην αφαίρεση των τάκων από τους τροχούς του επικαθήμενου.
- Η χρήση σφυρίχτρας από τα μέλη του πληρώματος, προκειμένου να επιτυγχάνεται η άμεση επικοινωνία με τον εκάστοτε οδηγό Φ/Γ οχήματος, σε περίπτωση επισφαλούς κατάστασης.
- Η εξέταση καθιέρωσης χρήσης κατάλληλου φθορίζοντος γιλέκου από τους οδηγούς των Φ/Γ οχημάτων, προκειμένου να γίνονται αντιληπτοί από τα μέλη του πληρώματος, οι οποίοι συμμετέχουν στις διαδικασίες φορτοεκφόρτωσης.
- Η έγκαιρη ενημέρωση των οδηγών των Φ/Γ οχημάτων αναφορικά με τις διαδικασίες ασφάλειας (safety) που εφαρμόζονται στο πλοίο κατά τη φορτο-εκφόρτωση και τους αφορούν, όπως, τήρηση ορίου ταχύτητας, κίνηση εντός του γκαράζ υπό την καθοδήγηση μέλους πληρώματος κτλ.

Το παρόν έντυπο, οι σχετικές τελικές εκθέσεις διερεύνησης με αριθμό [02/2016](#), [03/2017](#), [04/2020](#), [01/2022](#), καθώς και οι από [04-08-2025](#) και [23-04-2026](#) σχετικές προσωρινές εκθέσεις βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα της ΕΛΥΔΝΑ, www.hbmci.gov.gr.

Η Ελληνική Υπηρεσία Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων (ΕΛΥΔΝΑ) συστάθηκε με τον ν.4033/2011 (Α' 264), στο πλαίσιο εφαρμογής της Κοινοτικής Οδηγίας 2009/18/ΕΚ.

Η ΕΛΥΔΝΑ διεξάγει τεχνικές διερευνήσεις μετά από ναυτικά ατυχήματα ή ναυτικά συμβάντα με σκοπό τον προσδιορισμό των συντελεστικών παραγόντων (contributing factors) που οδήγησαν σε αυτό, την εξαγωγή συμπερασμάτων και την έκδοση συστάσεων ασφαλείας (safety recommendations) προς τα εμπλεκόμενα με το ναυτικό ατύχημα μέρη, με απώτερο στόχο την αποφυγή παρόμοιων ναυτικών ατυχημάτων στο μέλλον.

Ελληνική Υπηρεσία Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων,

Γρηγορίου Λαμπράκη 150,

Τ.Κ.:18518, Πειραιάς.

E-mail: hbmci@yna.gov.gr

Ιστοτόπος: <http://hbmci.gov.gr>

Τηλ.: 213 137 1307